

Максимова Ю. О.

*старший викладач кафедри економіки та підприємництва
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова*

Залецька І. О.

*старший викладач кафедри економіки та підприємництва
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-254-1-4>

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Сучасні інформаційні технології дають можливості у сприятливому розвитку циркулярної економіки в Україні. Головною метою циркулярної економіки є зміна процесів суспільного виробництва, розподілу та споживання товари та послуги. Нові технології та їх конвергенція мають трансформаційний ефект у глобальних ланцюгах створення вартості. Цифрові інновації відіграють вирішальну роль у створенні циклічних бізнес-моделей шляхом збільшення ефективності і зменшення відходів; сприяння інноваціям шляхом надходження нових учасників на ринки; підвищення прозорості інформаційних потоків, що дозволяє підприємствам збирати інформацію та дає можливість відмовитися від використання традиційних обмежених або ресурсоемних матеріалів [1].

Циркулярна економіка має потенціал для використання на підприємствах України нових інформаційних технологій, таких як великі дані, штучний інтелект, блокчейн та Інтернет речей (IoT) та інші. Ці інформаційні технології в поєднанні з інноваційними бізнес-моделями забезпечують вирішення багатьох проблем як в нашій країні так і у світі в загалом. Враховуючи суспільну та практичну важливість циркулярної економіки та діджиталізації, останні десять років ця сфера є найактуальнішою у дослідженні.

На сьогоднішній день використання штучного інтелекту та сучасних інформаційних технологій відіграють ключову роль у переході до циркулярної економіки в Україні. Використання інформаційних технологій та штучного інтелекту у виробництві дають можливість усунути відходи шляхом вдосконалення процесу повторного виробництва та переробки.

Ці технології також сприяють подовженню терміну служби продукту шляхом розробки вимог до прогнозованого технічного обслуговування

та, таким чином, подальшого покращення досвіду клієнтів і зменшення відходів з боку споживача. Підприємства України, які рухаються до діджиталізації, можуть розширити загальні можливості у виробництві, обробці, логістиці та утилізації відходів завдяки покращенню інформаційних потоків на всіх етапах ланцюга постачання.

Слід зазначити, що використання інформаційних технологій у виробництві з кожним роком зростає, але їхній конкретний вплив на циркулярну економіку в Україні широко не досліджується. Функціональними можливостями використання інформаційних технологій на підприємствах, є збір даних, обмін, зберігання та аналіз даних. Але дуже важливими є можливості щодо аналізу даних включають моніторинг продукту та створення інтелектуального продукту відповідно до потреб споживачів [2]. Таким чином інформаційні технології є основним інструментом, тому що завдяки найбільш інноваційним досягненням підприємці зможуть охопити більшість споживачів. Інформаційні технології дають можливість знизити вартість виробництва, що дуже важливо для циркулярної економіки.

Автоматизація управління підприємством – дуже важливий інструмент вирішення проблем підприємства, але не головний. Існує комплексна система автоматизації управління підприємством – це інформаційне середовище, яке надає повну, актуальну, об'єктивну та достовірну інформацію про всі бізнес-процеси підприємства .

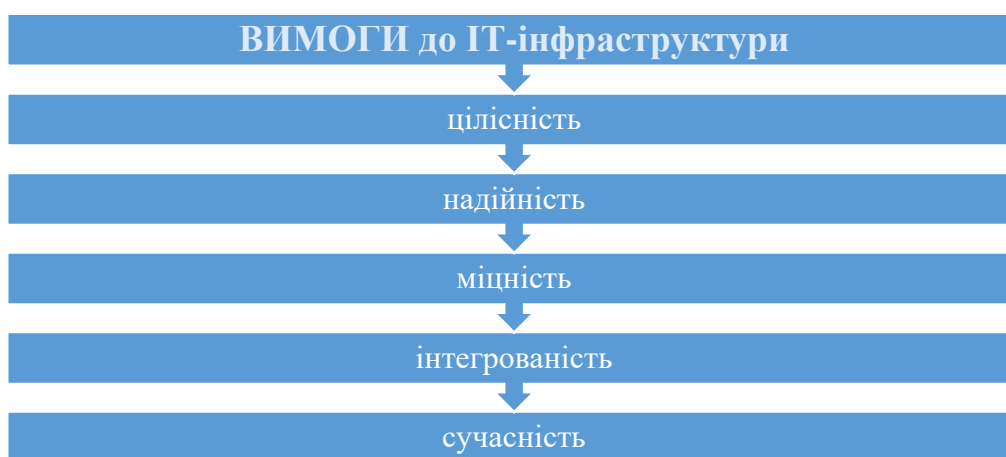
Завдяки цьому, у середовищі реалізується повний цикл ринкових процесів – від планування до аналізу результатів бізнес-діяльності підприємства та подальшого планування.

Впровадження інформаційних технологій для створення сучасних систем обробки інформації є вирішальною для ефективного керування економічними процесами в країні в цей складний час.

Сьогодні для створення інформаційних систем використовуються надзвичайно широкі і цілком доступні технічні можливості для реалізації нестандартних рішень. Значна кількість виробників організовують роботу своїх систем на різних платформах і забезпечують підключення до них сучасних пристроїв [3]. Завдяки цьому є можливість швидко під'єднатися до локальної мережі компанії в будь-який час з будь-якого куточку світу. Ці можливості надають керівникам додаткові переваги для контролю за робочими процесами в режимі реального часу.

Також ключовим елементом сучасної інформаційної системи підприємства є ІТ-інфраструктура. Однією з проблем управління, яку успішно вирішують за допомогою ІТ-технологій є віддалений доступ.

Завдяки хмарним сховищам надається можливість отримати доступ до загальної бази даних користувачів, які територіально розділені. Уповноважені особи мають змогу зберігати документи та надавати доступ до них. Для ефективної реалізації цих можливостей треба контролювати такі важливі аспекти існування ІТ-систем, як системи захисту інформації. Для забезпечення ефективної діяльності, сучасним підприємствам необхідно створення так званої ІТ-інфраструктури, що складається з інтегрованого комплексу систем, програм і служб, до яких є ряд основних вимог (рис. 1).

Рис. 1. Основні вимоги до ІТ-інфраструктури підприємства

Загалом наявність потужної інфраструктури та технологій створення систем допомагають досягти високої ефективності на сучасному підприємстві. Еволюція інформаційних систем відображає потребу у вдосконаленні бізнесу. Відповідно до процесу інформатизації реального бізнес-процесу, підвищення якості управління, прискорення документо-обігу та прийняття управлінських рішень є запорукою розвитку сучасної економіки нашої країни. Також динамічний розвиток інформаційних системи та технологій надають багато можливостей модернізувати економіку країни зниженням вартості виробництва, що дуже важливо для циркулярної економіки.

Література:

1. Circular economy: what is and how it works. *Telefónica*. URL: <http://surl.li/drfxn> (дата звернення: 10.11.2022).
2. Technology Solutions for Circular Economy. *Encyclopedia MDPI | Scholarly Community*. URL: <https://encyclopedia.pub/entry/1943> (дата звернення: 10.11.2022).
3. Foundation E. M. The power of digital technologies to enable the circular economy. *Medium*. URL: <http://surl.li/drfgz> (дата звернення: 10.11.2022).